

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 8. 2025, č. j. 10.01-000361/25-0003, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 161/2025, o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem,

t a k t o :

- I. Žalobce **se osvobozuje** od soudního poplatku za návrh na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nad 8/2026.
- II. Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 161/2025 **se přikazuje** Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým mu neurčila advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Žalobce v řízení požádal o ustanovení advokáta a osvobození od soudních poplatků. Současně navrhl, aby věc byla delegována ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, obdobně jako v jeho dalších souvisejících věcech vedených proti stejné žalované. Odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2025, čj. Nad 167/2025-58, kdy právě v těchto jiných věcech žalobce byla věc přikázána Krajskému soudu v Ústí nad Labem, a to z důvodu nutnosti celodenní péče žalobce o matku, která již není schopna cestovat do Prahy a současně ji žalobce nemůže nechat doma samotnou či jinak svěřit cizí osobě s ohledem na její psychiatrickou diagnózu. Tuto péči nelze zajistit jinak.

[2] Žalovaná ve vyjádření k návrhu žalobce ze dne 26. 1. 2026 poukázala na skutečnost, že Nejvyšší správní soud usnesením čj. Nad 167/2025-58 přikázal jinou věc žalobce proti žalované Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Důvody pro delegaci vhodnou je nicméně podle ní nutné posoudit v každém řízení samostatně. Pro případ, že soud shledá důvody pro

delegaci vhodnou, připadá v úvahu podle názoru žalované postoupit věc právě Krajskému soudu v Ústí nad Labem, resp. v rámci jeho rozvrhu práce následně pobočce v Liberci. Jestliže důvody pro delegaci nebudou shledány, bude žalovaná vycházet z toho, že příslušným je Městský soud v Praze.

[3] Městský soud dne 28. 1. 2026 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci.

[4] Nejvyšší správní soud na úvod předesílá, že obdobný návrh žalobce, uplatněný v odlišném řízení žalobce proti žalované, skutečně již posuzoval. Usnesením čj. Nad 167/2025-58 nejprve osvobodil žalobce od soudních poplatků pro řízení o návrhu žalobce na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému (výrok I.), v rovině věcné poté rozhodl o přikázání věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15 A 126/2025 Krajskému soudu v Ústí nad Labem (výrok II.). Dospěl totiž k závěru, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem, který odůvodňuje delegaci vhodnou ve smyslu § 9 odst. 2 soudního řádu správního.

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stejně je třeba postupovat i v této věci.

II. K návrhu na osvobození od soudních poplatků

[6] Nejprve se soud zabýval poplatkovou povinností žalobce. Podle položky č. 24 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je totiž návrh na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti zpoplatněn částkou 1 000 Kč.

[7] Shodně jako ve věci řešené Nejvyšším správním soudem již pod sp. zn. Nad 167/2025 žalobce požádal i v tomto řízení v žalobě o osvobození od soudních poplatků. Předložil vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, v němž uvedl, že žije v domácnosti společně se svou matkou, jejich příjem tvoří pouze příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč za péči o matku ve 4. stupni závislosti a starobní důchod matky ve výši 14 631 Kč. Nemá příjem či výnos z majetku, bankovní účet či zůstatek na účtu ani úspory. Má půjčku u věřitele RCV, s.r.o. ve výši 114 393,75 Kč (splácí soudnímu exekutorovi 10 000 Kč měsíčně) a dluh u Ministerstva spravedlnosti České republiky ve výši 300 Kč bez nákladů exekuce (cca 7 000 Kč). Oba dluhy jsou exekučně vymáhány. Nájemné v bytě a zálohy na energie činí 3 503,50 Kč. Péče o matku vyžaduje 24hodinovou dostupnost a je finančně náročná. Placená péče je poskytována v rozsahu 9 hodin denně při ceně za 1 hodinu péče 150 Kč. Uvedl, že plní živizovací povinnost ve výši 20 000 Kč.

[8] Podle § 36 odst. 3 věty první a druhé soudního řádu správního, *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.*

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud, stejně jako již v usnesení čj. Nad 167/2025-58, dospěl s ohledem na výše uvedené k závěru, že osobní, majetkové a výdělkové poměry stěžovatele odůvodňují plné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 soudního řádu správního, neboť finanční prostředky, které má žalobce měsíčně k dispozici, jsou v podstatě stejné, jako jeho výdaje. Osvobodil jej proto od soudního poplatku za návrh na přikázání věci jinému krajskému soudu než místně příslušnému (výrok I. tohoto usnesení).

III. K návrhu na přikázání věci jinému soudu

[10] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci.

[11] Dle § 9 odst. 2 soudního řádu správního *Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.*

[12] Žalobce svůj návrh odůvodňuje tím, že celodenně pečuje o svou matku. Nejvyššímu správnímu soudu je přitom z jeho činnosti známo, že již v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 167/2025 žalobce tuto skutečnost doložil rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Liberci ze dne 13. 10. 2016, č. j. 122013/2016/LIB, sp. zn. SZ/82157/2013/AIS-SSL. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že matka žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb posuzovaných podle § 9 zákona o sociálních službách, a proto je podle § 8 odst. 2 téhož zákona považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV – plná závislost. Skutečnost, že žalobce pečuje o svoji matku již od roku 2013, potvrzuje také aktuální potvrzení Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Liberci ze dne 5. 11. 2025, čj. 71471/2025/LIB, které žalobce předložil v projednávané věci.

[13] V návaznosti na výše uvedené a s přihlédnutím k tvrzení žalobce, že svou matku nemůže nechat doma samotnou či jinak svěřit cizí osobě s ohledem na její psychiatrickou diagnózu, shledal Nejvyšší správní soud nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku důležitým důvodem opodstatňujícím delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 soudního řádu správního. Takový postup odpovídá rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu nejen v případě samotného stěžovatele v minulosti (usnesení NSS čj. Nad 167/2025), ale též v jiných podobných případech (např. usnesení NSS ze dne 22. 6. 2004, čj. Nad 87/2004–25, v němž byla jedním z žalobců matka osobně pečující o dvě nezletilé děti, přičemž mladšímu byl necelý rok). Proto Nejvyšší správní soud z důvodu vhodnosti přikázal věc vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 161/2025 k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Ústí nad Labem (výrok II. tohoto usnesení).

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom skutečnosti, že žalobce navrhl delegaci vhodnou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci. Soudní řád správní však neumožňuje věc přikázat přímo pobočce soudu. V rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem je v bodu 4 komentáře ke správnímu úseku mimo jiné uvedeno, že „pokud je rozhodným místem pro určení příslušnosti soudu sídlo správního orgánu, který má působnost pro Ústecký i Liberecký kraj zároveň (např. Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj, inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce v Ústí nad Labem),

příslušnost pracoviště Ústí nad Labem či pobočky v Liberci k projednání věci se určí podle bydliště či sídla žalobce (navrhovatele), nebo místa, kde je žalobce (navrhovatel) hlášen k pobytu v Ústeckém či Libereckém kraji.“ Žalovaná je správním orgánem s působností pro Ústecký i Liberecký kraj zároveň, bydliště žalobce je v Liberci, a proto je podle výše cit. části rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem k projednání věci příslušná pobočka v Liberci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. února 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu